

Aan het College van Bestuur
Spui 21
1012 WX Amsterdam

*Spuistraat 134, kamer 302
1012 VB Amsterdam*

Amsterdam, 23 april 2009

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: 09-11

Betreft: Protest convenant faculteit der
Geesteswetenschappen

Bijlage: Brief studenten Onderzoeksmaster Geschiedenis

Contactpersonen: Raphael Hunsucker,
Sylvia Pauw

Telefoon: 020-525 3278

E-mail: fsr-fgw@uva.nl

www.studentenraad.nl/fgw/

Geachte leden van het College van Bestuur,

Na een lange periode van onzekerheid en onduidelijkheid ligt het definitieve Bestuursconvenant 2009-2012 van de Faculteit der Geesteswetenschappen nu ter ondertekening bij het CvB. Op zich een heugelijk feit, waar de Facultaire Studentenraad Geesteswetenschappen erg blij mee is. Onze faculteit is, zeker in onzekere tijden als deze, gebaat bij een duidelijk beeld van de toekomst en de te volgen koers. De Facultaire Studentenraad Geesteswetenschappen heeft **onder protest** positief over dit convenant geadviseerd. In deze brief wil de FSR u uitleggen waarom, en graag met nadruk uw aandacht vragen voor de redenen van ons protest.

De raad is van mening dat de decaan van onze faculteit, daarin gesteund door de medezeggenschapsorganen en talrijke medewerkers, alles heeft gedaan dat binnen de grenzen van haar mogelijkheden ligt om de schade van de door het CvB opgelegde bezuinigingsdoelstelling zo beperkt mogelijk te houden. Dat we de decaan steunen in die inspanning, is de reden dat de raad een positief advies over het convenant heeft uitgebracht. De bezuinigingen die in het convenant worden vastgesteld zijn zeer zwaar, grotendeels onwenselijk en deels onredelijk, en de raad is daarom fundamenteel tegen het grootste deel van die bezuinigingen. De bittere waarheid is dat ze misschien nog het *minst rampzalige* pakket maatregelen vormen, tegenover mogelijke bezuinigingen op onderwijsprogramma's, reorganisaties en afstoten van vakgroepen. Dat stelde ons voor de haast onmogelijke keuze het convenant wel of niet te steunen. Om het functioneren van de organisatie te waarborgen heeft de raad uiteindelijk positief geadviseerd, maar wel *onder protest*.

Ondanks dat de faculteit uitstekende resultaten heeft geboekt in de afgelopen convenantsperiode – resultaten die in lijn waren met het beleid van het CvB – wordt ze nu geconfronteerd met de ongunstige effecten van het nieuwe UvA allocatiemodel. De totale korting op de facultaire begroting als gevolg van de wijzigingen in het allocatiemodel bedraagt maar liefst 2,7 miljoen euro, oftewel 4,3 procent van de baten van de faculteit.ⁱ De raad is het, net als de decaan, principieel oneens met de verlaging van de bekostigingsfactor van 1,20 naar 1,16. Die herziening mag bureaucratisch te verantwoorden zijn, inhoudelijk is zij dat niet. Deze bezuiniging alleen alⁱⁱ heeft gevolgen die in de praktijk niet gerechtvaardigd kunnen worden en die in strijd zijn met het wezen en de doelstelling van niet alleen de faculteit zelf, maar ook de universiteit als geheel. Graag verneemt de raad dan ook of, en zo ja waarom, het CvB ten koste van de kwaliteit van onderwijs en onderzoek wil vasthouden aan deze maatregel.

In het convenant zijn maatregelen opgenomen die het onderzoek aan de FGw, en dus aan de UvA, onherstelbare schade toebrengen. Met lede ogen ziet de raad aan hoe de vrije promotieplaatsen,

gefinancierd uit de eerste geldstroom, voor twee jaar worden opgeschort. De raad vindt het goed dat de faculteit het aantrekken van tweede geldstroomonderzoek aanmoedigt en stimuleert, maar maakt zich zorgen over de autonomie van het geesteswetenschappelijke onderzoek aan onze universiteit, en waar het gaat om het opleiden van (blijvend) betrokken onderzoekers en toekomstige docenten. Het is van groot belang dat er ruimte is voor originele, creatieve onderzoeksvorstellen en dat de faculteit haar eigen wetenschappelijke lijn kan uitzetten, zonder daarbij volledig afhankelijk te zijn van financiering van buitenaf. Zoals blijkt uit de brief (zie Bijlage I) van de studenten van de onderzoeksmaster Geschiedenis dreigt een groep bevlogen, juist nu zo waardevolle jonge wetenschappers zich van deze universiteit, misschien wel van de wetenschap af te keren. Het CvB is hiervoor natuurlijk niet volledig verantwoordelijk, maar wel ten dele. Bovendien is het uw *plicht* voor de belangen van de UvA, haar eigen onderzoek en haar eigen wetenschappers (in spé) op te komen. Tot op heden heeft de raad, laat staan de gemiddelde student of de gecommitteerde burger, weinig tot niets van een dergelijke plichtsbetrachting gemerkt.

Door de bezuinigingen is de faculteit verder gedwongen het aantal hoogleraren, dat toch al sterk moest dalen, nog verder in te perken. Aangezien ontslag niet tot de mogelijkheden zal behoren worden hoogleraren die met emeritaat gaan, ongeacht de aard van hun vakgebied en de noodzaak van hun opvolging, nu niet meer opgevolgd. Daardoor komen belangrijke vakgebieden op geheel willekeurige basis zonder hoogleraar te zitten. Een schrijnend voorbeeld is de leerstoelgroep Arabisch, die na het recente vertrek van twee eminente hoogleraren de komende jaren lijdzaam zal moeten toezien hoe ze haar sturing en slagvaardigheid verliest, met alle implicaties voor onderzoek en onderwijs van dien. Het CvB mag aanvoeren dat het de faculteit is die deze keuzes maakt, maar moet inzien dat zij, als gevolg van de door het CvB opgelegde bezuiniging, gewoon niet anders kan. Bovendien is het in de ogen van derden de UvA, niet de FGW, die geen hoogleraar Arabisch meer heeft. Het is niet ondenkbaar dat zoiets ook tot (grote) publicitaire schade zal leiden.

Het baart de raad, samenvattend, grote zorgen dat deze en andere bezuinigingen direct en indirect een zeer negatief effect zullen hebben op de kwaliteit van het geesteswetenschappelijk onderzoek én onderwijs aan deze universiteit. In het licht van het onlangs verschenen rapport *Duurzame Geesteswetenschappen* van de commissie Nationaal Plan Toekomst Geesteswetenschappen (de 'commissie Cohen') en de hoopgevende boodschap die uit het rapport spreekt acht de raad het zeer onverstandig om nu al, vooruitlopend op de resultaten van het rapport en de definitieve reactie van de minister, op zo wezenlijke onderdelen van de facultaire wetenschapsbeoefening te bezuinigen.

Wij koesteren niet het onrealistische beeld, dat de universiteit geheel aan bezuinigingen kan ontkomen. De vraag dringt zich echter wel op, of het CvB en de UvA als geheel de juiste prioriteiten stellen bij het verdelen van het (schaarse) geld. De facultaire begroting wordt hevig belast met de doorberekende kosten van de centrale diensten. Deze leveren vaak goed werk, maar laten grote twijfel bestaan over de redelijkheid van het prijskaartje dat aan die diensten hangt. Hoewel de raad bij de directeur bedrijfsvoering op kostenmatiging en -beheersing heeft aangedrongen en de resultaten daarvan soms ook gematigd positief zijn, is het nog volledig onduidelijk waarom deze diensten ook nu weer de dans van de bezuinigingen lijken te ontspringen. Terwijl leerstoelen onbezet achterblijven, het onderwijs onder steeds hogere druk staat om financieel zo hoog mogelijk te 'renderen' en de universiteit waardevolle jonge wetenschappers verliest, groeien de bomen bij het IC en de sector huisvesting tot in de hemel. De Raad dringt er **sterk** op aan dat het CvB onderwijs en onderzoek absolute prioriteit geeft, in woord en daad. Dat betekent dat de UvA, allereerst, bezuinigt op facilitaire zaken zoals ICT, beveiliging, huisvesting en energiekosten waar dat zonder substantieel kwaliteitsverlies mogelijk is. Maar nu onderwijs en onderzoek zo hard worden getroffen, ten koste van de kwaliteit, mogen ook de facilitaire diensten niet gespaard worden. Als dat betekent dat de kwaliteit omlaag gaat, moet dat maar. Het is immers moreel noch logisch vol te houden dat onderwijs- en onderzoeksondersteunende diensten ten volle worden bekostigd, wanneer datzelfde onderwijs en onderzoek in het hart worden getroffen. Dit is nu de droeve werkelijkheid, en de tijd is rijp dat u zich daar rekenschap van geeft.

Ook wil de Raad meer in het algemeen benadrukken dat, met name in tijden van bezuinigingen, het CvB het reguliere onderwijs en onderzoek prioriteit **moet** geven boven prestigeprojecten zoals het Amsterdam University College of de bouw van een nieuwe, omstreden bibliotheek. Het is goed en

nastrevenswaardig dat het CvB ook de verre toekomst van deze universiteit in het oog houdt en daarvoor soms aanmerkelijke subsidies en andere gelden weet binnen te halen. Maar het geld voor die projecten mag niet bij de faculteiten, bij het onderwijs van vandaag en morgen worden weggehaald. Dat is exact wat nu, althans in brede perceptie, aan het gebeuren is. Waar dat slechts perceptie is, vraagt de raad u die met ondubbelzinnige publieke berichtgeving weg te nemen. Waar het meer is dan perceptie, zal het CvB daar nu in brede kring verantwoording voor af moeten leggen. Als het enkel en alleen een kwestie is van onderfinanciering vanuit Het Rijk, moet een eerder gedane suggestie nu worden nagekomen. Op 3 december riep Karel van der Toorn de studenten op tot gezamenlijk protest tegen 'Den Haag'. Of het aan ons ligt dat daar tot op heden niets van terecht is gekomen, vernemen we graag van u.

Verschillende (ex-)politici en prominenten hebben zich achter recente protestacties geschaard (*Red de Talen!*, open promotieplaatsen aan de FGw). Steeds zweeg het CvB. Dat stilzwijgen wekt een merkwaardige, maar hopelijk toch verkeerde indruk. We gaan ervan uit en hopen erop te mogen rekenen dat u, als bestuur van deze universiteit, onze belangen adequaat behartigt. Waar wij gegronde redenen menen te hebben om daaraan te twijfelen, hopen we dat u ons van het tegendeel wilt overtuigen. Als onze belangen niet zouden stroken met het gemeenschappelijk belang van de universiteit, treden we daarover graag met het CvB in discussie. Het is tenslotte niet alleen in het belang van u of ons, maar in het belang van iedereen dat de universiteit haar taak op een goede en verantwoorde wijze uitvoert.

De FSR is, concluderend, graag bereid om de hier verwoorde mening verder toe te lichten in een gesprek, en ziet er naar uit met het College in discussie te treden over voornoemde punten.

Bij voorbaat onze grote en hartelijke dank voor uw aandacht en overweging.

Met vriendelijke groet,

Sylvia Alting van Geusau
Voorzitter

cc. Faculteitsbestuur Geesteswetenschappen

ⁱ *Concept Begrotingsplan 2009* van de FGw (februari 2009), p. 12 (exact € 2.727.787).

ⁱⁱ De financiële korting die uit de verlaging van de bekostigingsfactor volgt, bedraagt meer dan 1,2 miljoen euro: zo'n 2 procent van de inkomsten van de faculteit. Berekening op basis van de gegevens op p. 11 van het *Concept Begrotingsplan 2009*. Alle getallen die onder de factor 1,16 vallen, zijn bij elkaar opgeteld (= € 36.067.210). Dat bedrag is gedeeld door 116 en vermenigvuldigd met 120 (= € 37.243.697). Dit laatste bedrag is vervolgens afgetrokken van het resultaat van de eerste optelsom. Het resultaat (€ 1.243.697) is het positieve verschil op de begoting dat een bekostigingsfactor van 1,20 zou opleveren.